

Πολιτική Παιδεία

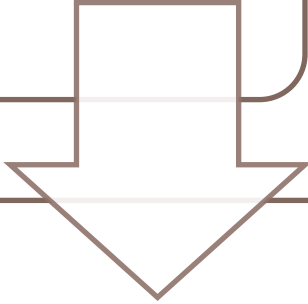
Β' Τάξη Γενικού Λυκείου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2ο – Η ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

2.5 ΙΣΟΖΥΓΙΟ: ΠΛΕΟΝΑΣΜΑΤΙΚΟ Ή ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΙΚΟ

2.5 Ισοζύγιο: Πλεονασματικό ή ελλειμματικό 1/6

Ισοζύγιο διεθνών
πληρωμών ή
πληρωμών

Περιλαμβάνει όλες τις
οικονομικές συναλλαγές
ανάμεσα στους κατοίκους μιας
χώρας και στους κατοίκους των
άλλων χωρών στη διάρκεια
μιας συγκεκριμένης περιόδου.

2.5 Ισοζύγιο: Πλεονασματικό ή ελλειμματικό 2/6

Οι συναλλαγές διακρίνονται σε:

Εισαγωγές και εξαγωγές εμπορευμάτων

Εισαγωγές και εξαγωγές υπηρεσιών π.χ. μεταφορές, ασφάλισεις, τουρισμός

Μονομερείς μεταβιβάσεις π.χ. εμβάσματα μεταναστών

Εισαγωγές και εξαγωγές κεφαλαίων π.χ. τα δάνεια που συνάπτει η χώρα

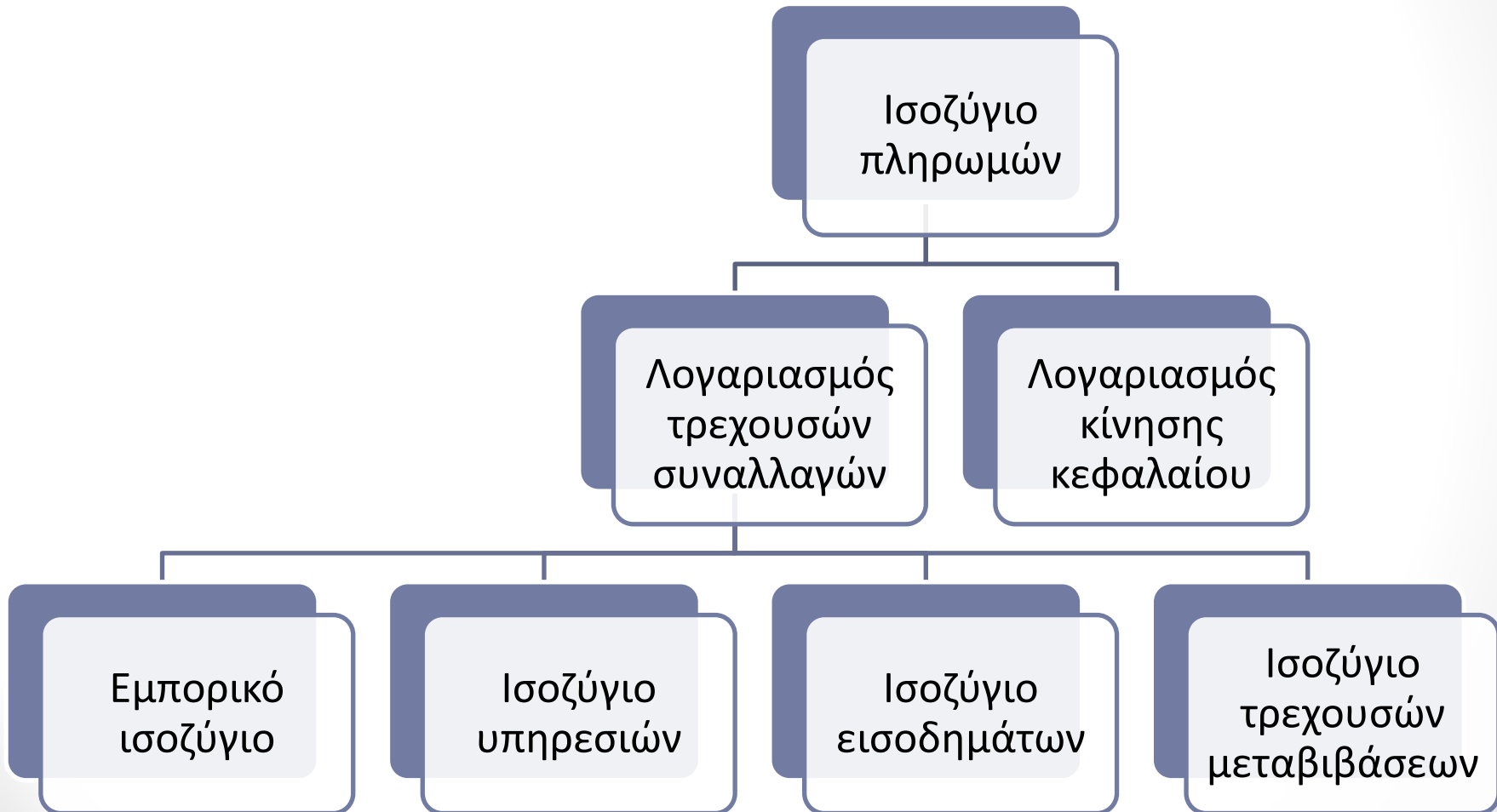
2.5 Ισοζύγιο: Πλεονασματικό ή ελλειμματικό 3/6

Το ισοζύγιο πληρωμών είναι ένας πίνακας που έχει δύο πλευρές. Στη μία πλευρά καταχωρίζονται όλες οι συναλλαγές που δημιουργούν απαίτηση πληρωμής από το εξωτερικό π.χ. εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών και οι εισαγωγές κεφαλαίων. Αυτή είναι η πλευρά των **εισπράξεων**.

Στην άλλη πλευρά καταχωρίζονται όλες οι συναλλαγές που δημιουργούν υποχρέωση πληρωμής προς το εξωτερικό π.χ. εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών και εξαγωγές κεφαλαίων. Αυτή είναι η πλευρά των **πληρωμών**.

Ισοζύγιο πληρωμών	Εισπράξεις	Πληρωμές	Διαφορά

2.5 Ισοζύγιο: Πλεονασματικό ή ελλειμματικό 4/6

2.5 Ισοζύγιο: Πλεονασματικό ή ελλειμματικό 5/6

Εμπορικό ισοζύγιο:
περιλαμβάνει τις
εξαγωγές και εισαγωγές
εμπορευμάτων.

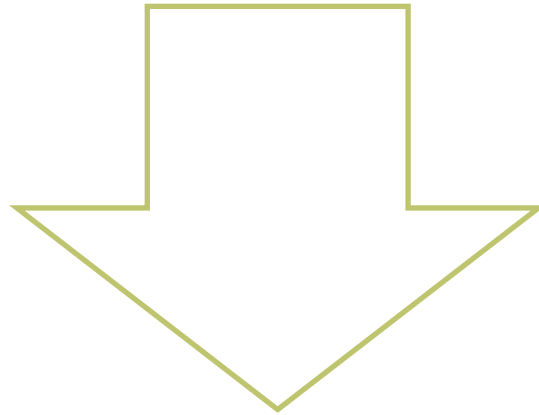
Ισοζύγιο υπηρεσιών:
περιλαμβάνει τις εισπράξεις
και πληρωμές από υπηρεσίες
π.χ. τουρισμός, μεταφορές.

Ισοζύγιο τρεχουσών
συναλλαγών

Ισοζύγιο εισοδημάτων:
περιλαμβάνει τις εισπράξεις
και πληρωμές για μισθούς,
τόκους, κέρδη κ.α.

Ισοζύγιο τρεχουσών
μεταβιβάσεων: περιλαμβάνει
εισπράξεις και πληρωμές από και
προς την Ε.Ε. και άλλους τομείς
π.χ. μεταναστευτικά εμβάσματα.

2.5 Ισοζύγιο: Πλεονασματικό ή ελλειμματικό 6/6

Από οικονομική
άποψη το ισοζύγιο
πληρωμών είναι
πλεονασματικό ή
ελλειμματικό.

Από λογιστική
άποψη το ισοζύγιο
είναι πάντα
ισοσκελισμένο.

© Can Stock Photo - csp14841900

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΞΟΤΕΡΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (εκατ. ευρώ)							
		Ιανουάριος - Οκτώβριος			Οκτώβριος		
		2012	2013	2014	2012	2013	2014
I	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝ/ΓΩΝ (I.A + I.B + I.Γ + I.Δ)	-3.382,8	2.085,7	3.554,8	-576,7	-316,0	-198,5
I.A	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ (I.A.1 - I.A.2)	-17.273,0	-14.553,6	-15.461,1	-1.621,2	-1.660,6	-1.869,6
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ καυσίμων	-9.032,2	-6.763,7	-6.839,7	-867,2	-746,4	-956,0
	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ χωρίς καύσιμα	-8.240,8	-7.789,9	-8.621,4	-754,0	-914,2	-913,6
	ΙΣΟΖΥΓΙΟ πλοίων	-959,6	-1.266,7	-1.981,9	-130,2	-334,1	-154,8
	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΙΣΟΖΥΓΙΟ χωρίς καύσιμα και πλοία	-7.281,2	-6.523,2	-6.639,4	-623,8	-580,1	-758,9
I.A.1	Εξαγωγές αγαθών	18.019,3	18.830,0	19.752,9	1.928,4	1.987,9	2.198,4
	Καύσιμα	6.059,5	6.767,9	6.984,0	587,9	657,7	736,8
	Πλοία (εισπράξεις)	639,8	379,6	503,7	36,4	29,2	38,2
	Λοιπά αγαθά	11.320,1	11.682,5	12.265,2	1.304,2	1.301,0	1.423,5
I.A.2	Εισαγωγές αγαθών	35.292,3	33.383,6	35.214,0	3.549,6	3.648,4	4.068,0
	Καύσιμα	15.081,7	13.531,6	13.823,6	1.455,1	1.404,1	1.692,8
	Πλοία (πληρωμές)	1.599,3	1.646,3	2.485,7	166,6	363,3	193,0
	Λοιπά αγαθά	18.601,2	18.205,7	18.904,6	1.928,0	1.881,1	2.182,3
I.B	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ (I.B.1 - I.B.2)	14.086,4	15.711,7	18.385,8	1.165,8	1.396,4	1.595,4
I.B.1	Εισπράξεις	24.408,0	24.894,6	27.737,8	2.126,1	2.301,5	2.520,8
	Ταξιδιωτικό	10.102,9	11.769,0	13.013,5	743,1	950,0	993,4
	Μεταφορές	11.257,5	10.057,4	10.952,9	1.072,1	1.007,2	1.147,7
	Λοιπές υπηρεσίες	3.047,6	3.068,2	3.771,5	310,9	344,4	379,7
I.B.2	Πληρωμές	10.321,6	9.182,9	9.352,1	960,2	905,1	925,3
	Ταξιδιωτικό	1.561,4	1.541,5	1.716,5	111,2	129,3	169,3
	Μεταφορές	5.287,8	4.655,3	4.336,0	538,2	469,4	457,3
	Λοιπές υπηρεσίες	3.472,4	2.986,1	3.299,6	310,8	306,4	298,7
I.Γ	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΩΝ (I.Γ.1 - I.Γ.2)	-1.665,6	-2.705,4	-2.276,5	-27,7	-40,0	-40,6
I.Γ.1	Εισπράξεις	3.160,7	2.849,2	2.887,7	299,5	267,5	261,9
	Αμοιβές, μισθοί	162,0	172,5	174,2	16,2	17,1	17,5
	Τόκοι, μερίσματα, κέρδη	2.998,7	2.676,8	2.713,5	283,3	250,4	244,4
I.Γ.2	Πληρωμές	4.826,3	5.554,6	5.164,2	327,2	307,5	302,4
	Αμοιβές, μισθοί	390,1	382,5	390,8	39,7	37,7	48,9
	Τόκοι, μερίσματα, κέρδη	4.436,2	5.172,1	4.773,4	287,5	269,7	253,6
I.Δ	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΝ (I.Δ.1 - I.Δ.2)	1.469,3	3.632,9	2.906,7	-93,6	-11,9	116,3
I.Δ.1	Εισπράξεις	4.651,8	6.494,8	5.357,9	148,8	170,8	290,1
	Γενική κυβέρνηση (κυρίως μεταβιβάσεις από ΕΕ)	3.747,1	5.398,1	4.422,8	58,8	79,3	207,2
	Λοιποί τομείς (μεταναστευτικά εμβάσματα κλπ)	904,7	1.096,6	935,1	90,0	91,5	82,8
I.Δ.2	Πληρωμές	3.182,5	2.861,8	2.451,2	242,4	182,7	173,8
	Γενική κυβέρνηση (κυρίως πληρωμές προς ΕΕ)	2.265,8	2.195,8	1.790,9	169,1	116,7	98,8
	Λοιποί τομείς	916,7	666,1	660,3	73,3	66,0	75,0
II	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΝ (II.1 - II.2)	1.577,1	2.774,6	1.779,6	-5,7	-7,7	-9,7
II.1	Εισπράξεις	1.764,9	3.046,6	2.049,4	7,7	7,1	6,7
	Γενική κυβέρνηση (κυρίως μεταβιβάσεις από ΕΕ)	1.699,3	2.978,4	1.988,9	0,5	0,6	0,8
	Λοιποί τομείς	65,6	68,2	60,5	7,2	6,5	5,9
II.2	Πληρωμές	187,9	272,0	269,9	13,4	14,9	16,3
	Γενική κυβέρνηση (κυρίως πληρωμές προς ΕΕ)	12,4	4,2	8,0	0,3	0,4	0,4
	Λοιποί τομείς	175,4	267,8	261,8	13,1	14,4	16,0
III	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΤΡΕΧΟΥΣΩΝ ΣΥΝ/ΓΩΝ ΚΑΙ ΚΕΦΑΛΑΙΑΚΩΝ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΕΩΝ (I + II)	-1.805,8	4.860,2	5.334,4	-582,4	-323,8	-208,2
IV	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΧΡΗΜ/ΚΩΝ ΣΥΝ/ΓΩΝ (IV.A + IV.B + IV.Γ + IV.Δ)	2.617,5	-3.771,1	-3.818,5	56,2	252,2	133,5
IV.A	ΑΜΕΣΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ*	820,9	1.754,4	826,2	-76,5	580,2	83,1
	Κατοίκων στο εξωτερικό	-200,7	774,9	-511,9	32,3	-23,9	-90,1
	Μη κατοίκων στην Ελλάδα	1.021,6	979,5	1.338,1	-108,8	604,1	173,2
IV.B	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ*	-77.066,5	-6.449,8	-3.475,0	-1.482,4	1.047,9	-2.681,7
	Απαιτήσεις	-40.471,7	1.983,6	-6.792,1	-1.245,9	827,6	-1.029,6
	Υποχρεώσεις	-36.594,8	-8.433,4	3.317,0	-236,5	220,3	-1.652,2
IV.Γ	ΛΟΙΠΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ*	78.889,0	1.006,3	-749,7	1.626,2	-1.351,9	2.689,1
	Απαιτήσεις	14.020,8	16.423,8	1.794,0	829,8	724,6	-174,9
	Υποχρεώσεις	64.868,3	-15.417,6	-2.543,6	796,4	-2.076,5	2.864,0
	(Δάνεια γενικής κυβέρνησης)	75.122,1	30.583,9	5.549,9	-2,8	-40,4	-448,0
IV.Δ	ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ **	-26,0	-82,0	-420,0	-11,0	-24,0	43,0
V	ΤΑΚΤΟΠΟΙΗΤΕΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (I + II + IV + V = 0)	-811,7	-1.089,1	-1.515,9	526,1	71,6	74,6
	ΥΦΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΘΕΣΙΜΩΝ (τέλος περιόδου)***				5.949,0	4.537,0	4.884,0
	* (+) καθαρή εισροή (-) καθαρή εκροή						
	** (+) μείωση (-) αύξηση						
	*** Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα, σύμφωνα με τον ορισμό της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, περιλαμβάνουν μόνο το νομισματικό χρυσό, τη "συναλλαγματική θέση" στο Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, τα "ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα" και τις απαιτήσεις της Τράπεζας της Ελλάδος σε ξένο νόμισμα έναντι κατοίκων χωρών εκτός της ζώνης του ευρώ. Αντίθετα, δεν περιλαμβάνουν τις απαιτήσεις σε ευρώ έναντι κατοίκων χωρών εκτός της ζώνης του ευρώ, τις απαιτήσεις σε συναλλάγμα και σε ευρώ έναντι κατοίκων χωρών της ζώνης του ευρώ και τη συμμετοχή της Τράπεζας της Ελλάδος στο κεφάλαιο και στα συναλλαγματικά διαθέσιμα της ΕΚΤ.						

2.6 Ο δημόσιος δανεισμός 1/4

Πηγές
δανεισμού

- Το ομολογιακό δάνειο π.χ. κρατικά ομόλογα.
- Ο αναγκαστικός δανεισμός: το κράτος αναγκάζει φυσικά και νομικά πρόσωπα να αγοράσουν κρατικά ομόλογα ή να καταθέσουν τα κεφάλαιά τους στην τράπεζα της Ελλάδος.

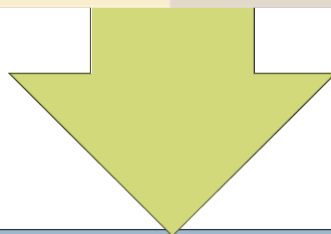

2.6 Ο δημόσιος δανεισμός 2/4

Ανάλογα με την προέλευσή του ο δημόσιος δανεισμός διακρίνεται σε:

Εσωτερικό: όταν τα κεφάλαια προέρχονται από το εσωτερικό.

Εξωτερικό: όταν τα κεφάλαια προέρχονται από το εξωτερικό.

Ανάλογα με τις δαπάνες που καλύπτει ο δημόσιος δανεισμός διακρίνεται σε:

Παραγωγικό: συνάπτεται για να εξυπηρετήσει παραγωγικές επενδύσεις.

Καταναλωτικό: συνάπτεται για να καλύψει καταναλωτικές δαπάνες.

2.6 Ο δημόσιος δανεισμός 3/4

Επιβάρυνση
μελλοντικών
προϋπολογισμών:

- Γιατί ένα μέρος των μελλοντικών εσόδων θα πρέπει να εξυπηρετήσει το δημόσιο χρέος.

Κίνδυνος
χρεοκοπίας:

- Γιατί κλονίζεται η εμπιστοσύνη του κοινού στην ικανότητα του κράτους να εξυπηρετήσει το χρέος του.

Τα
μειονεκτήματα
του δημόσιου
δανεισμού:

Επιβάρυνση των
μελλοντικών
γενεών.

2.6 Ο δημόσιος δανεισμός 4/4

Πίνακας: Δημόσιο χρέος χώρας

Έτος	Δις ευρώ	% (Α.Ε.Π.)
2003	168	98,3
2004	182,2	99,8
2005	195,4	101,2
2006	224,2	107,3
2007	239,3	107,4
2008	263,3	113,0
2009	299,7	129,4
2010	329,5	145,0
2011	355,6	165,3
2012	326,8	160,6
2013	340,4	168,0

Πηγή: Euostat Database

